

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalityö	
Tekijä-Författare-Author Taina, Sanna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Opiskelija ja asiakas: Asiakkaan kohtaamisen merkityksiä sosiaalityön opinnoissa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yhteiskuntapolitiikka: Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu -työ	Aika-Datum-Month and year 2010-03-15	Sivumäärä-Sidantal- Number of pages 64	
Tiivistelmä-Referat-Abstract			
<p>Pro gradu –tutkielma käsittelee opiskelijan ja asiakkaan kohtaamista sosiaalityön opinnoissa. Tutkimuskysymyksenä on, millaisia merkityksiä opiskelijat antavat asiakkaan kohtaamiselle Asiakastyön taidot –opintojaksolla. Tutkielman viitekehystenä käytetään käytäntötutkimusta, joka yhdistää sosiaalityön käytännöt ja teorian tiedon, ja jonka pohjalta on mahdollista kehittää sosiaalityön käytäntöjä ja vahvistaa teoreettista pohjaa. Näkökulma tutkimusaiheeseen on konstruktionistinen, jolloin todellisuuden ajatellaan rakentuvan sosiaalisessa vuorovaikutuksessa. Keskeisimpänä tutkimusmenetelmänä on käytetty diskurssianalyysia.</p> <p>Tutkimusaiheeseen kytkeytyvä teoreettinen keskustelu sisältää sosiaalityön ammatilliseen kehittymiseen liittyviä avauksia sekä sosiaalityöntekijän ja asiakkaan välisen suhteen selkeyttämistä. Ammatilliseen kehittymiseen kuuluu kiinteästi niin käytännön opetuksen ja opiskelun kuin myös reflektiivisen käytännön tarkastelu. Sosiaalityöntekijän ja asiakkaan suhde pitää sisällään suhteen rakentumisen jäsenyyksiä sekä vuorovaikutukseen liittyvät kulttuurit ja tasot.</p> <p>Aineistona on 18 Helsingin yliopiston valtiotieteellisen tiedekunnan sosiaalityön opintoihin kuuluvalla Asiakastyön taidot –käytännön opintojaksolle keväällä 2008 osallistuneiden opiskelijoiden kokoavaa esseitä. Asiakastyön taidot –opintojakso järjestetään vuosittain Praksiksessa, joka on Helsingin yliopiston, Helsingin kaupungin sosiaaliviraston ja Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus Soccan yhteydessä toimivan Heikki Waris-instituutin yhteistyöhanke. Esseet on kirjoitettu opintojakson päätteeksi, palautettu opettajalle, ja ne on arvosteltu osana opintojakson arviointia. Esseet on saatu tutkimuskäyttöön opiskelijoiden luvalla.</p> <p>Tutkimuksen tuloksena löytyi asiakkaan kohtaamisen merkityksiä, jotka sisältönsä puolesta voidaan sijoittaa viiteen teema-alueeseen. Asiakkaan kohtaaminen oppimisena piti sisällään erilaisia oppimiskokemuksia esimerkiksi vuorovaikutuksesta, sosiaalityön työmenetelmistä ja ammatillisuuden kehittymisestä. Asiakkaan kohtaaminen oli saanut myös opiskelijan heikkouksien osoittajan merkityksen. Toiset opiskelijat olivat kokeneet asiakkaan kohtaamisen ammatinvalintaa vahvistavana tekijänä. Erilaiset onnistumiset olivat suuri osa asiakkaan kohtaamisen merkityksiä. Onnistumista oli tapahtunut esimerkiksi luottamuksen saavuttamisessa, vuorovaikutuksessa ja omana itsenä olemisessa. Asiakkaan kohtaaminen oli merkinnyt myös sosiaalityöntekijän position ja työn reunaehtojen ymmärtämistä.</p> <p>Keskeisimpinä lähteinä tutkielmassa on käytetty reflektiiviseen käytäntöön, käytännön opiskeluun ja opetukseen, vuorovaikutukseen ja sosiaalityöntekijöiden ja asiakkaiden välisiin suhteisiin liittyvää tutkimusta ja kirjallisuutta.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords asiakas vuorovaikutus reflektiivinen käytäntö käytännön opiskelu diskurssianalyysi			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			